

Inventarisatie van het Grote Vogel- en Spartelmeer in de Kennemerduinen 1975

Ook 1975 is weer een goed vogeljaar geweest. Het water stond geregeld hoog. De afgravingen waren in april voltooid. Het meertje, dat aan de oostkant van het Vogelmeer gemaakt was, door het overhevelen van overtollig water, is al snel weer drooggefallen.

Rondom het meer zijn enige nieuwe zitbanken aangebracht, wat door het publiek en onze waarnemers, zeer gewaardeerd wordt. Het Spartelmeer is het hele jaar lekker diep geweest, wat voor de Knobbelzwaan aanleiding heeft gegeven om weer op het eilandje te broeden. Er zijn dan ook drie jongen uitgekomen. Op het kleine eilandje van het Vogelmeer is niet gebroed door de Kapmeeuwen, vermoedelijk door het afvlakken van het bovengedeelte, dat nogal een kale indruk geeft. Dit is niet verontrustend, want op het grote eiland zijn er genoeg jongen groot gebracht. De Krak-eend is zoals het vorige jaar niet zo talrijk geweest. Maar het Dodaarsje heeft het beter gedaan. De telling is weer goed geslaagd. In de meeste gevallen zijn de beide meertjes geteld.

Dit is echt wel noodzakelijk, omdat de meeste vogels zich geregeld verplaatsen van het ene naar het andere meer. Het aantal binnengekomen lijsten was 51, waarvoor mijn hartelijke dank. Zo zijn we door onze tellingen, aan 86 soorten vogels gekomen, wat niet zeggen wil dat er niet meer geweest zijn. Zo zijn er b.v. de Strand- en Goudplevier, Kluut, Klapekster, Roodborsttapuit, Grasmus, Goudhaantje, Putter enz., niet waargenomen. De verdere verdeling is als volgt:

Fuut. Op 23 maart, 13 april, 19 mei, 13 juli en 22 oktober resp. 1-1-2-2 en 1 eks. waargenomen. Op 15 juni zag onderget. één met nestmateriaal zwemmen, doch van broeden is niets gekomen.

Geoorde Fuut. Is van 19 mei tot 13 juli, als eenling verschillende keren te zien geweest.

Dodaars. Is vanaf 25 aug. tot 22 okt. geregeld te zien geweest met 2-2-2-11-4-7-10-7-5 en 4 eksemplaren.

Wilde Eend. Is meestal wel gezien met kleine aantallen van 2 t/m 17 eks. Eerste pulli gezien op 27 apr., op 3 en 14 mei waren er 10 pul. Op 13 juli zijn de laatste jongen gezien. Toen waren er 14 adulte en 6 juv. in beide meren tezamen.

Blauwe Reiger. Is 4 keer gezien. Op 20 juli 2, en op 7 en 21 sept. elke keer 1 eks.

Wintertaling. Vanaf 27 febr. tot 16 nov. waargenomen, met aantallen van 1 tot 15 eks. In de broedtijd is hij niet gezien.

Zomertaling. Is in juni één keer gezien, een paartje, door de Heer Munsterman.

Krakeend. Is vanaf 20 apr. waargenomen met kleine aantallen, maar vanaf 7 sept. werd het aantal groter tot aantallen van resp. 80-75-10-33-20-40- en 36 eks.

Smient. Is in het najaar gezien op 14 sept., 5, 15 en 19 okt. resp. met 6-2-5- en 2 eks.

Slobeend. Is rijkelijk te zien geweest. Op 9 maart de eerste 2 eks. Hoogtepunten waren 25 aug. met 70, en 16 nov. met 83 eks.

Kuifeend. Is altijd aanwezig. In de broedtijd lagere aantallen. Hoogtepunten waren 18 jan. met 195 eks. en 12 nov. met 220 eks. Er zijn pul. geobserveerd vanaf 16 juni. Hoogste aantal pul. op 13 juli met 34 eks.

Tafeleend. Wordt hier weinig geobserveerd. Slechts op 16 nov. en 1 dec. resp. 3 en 1 eks.

Brilduiker. Op 14 mei is dit jaar éénmaal een vrouwtje gezien.

Bergeend. Was meestal wel te zien, behalve van 20 juli tot 22 okt. Vaak kleine aantallen. Uitschieters waren 20 apr. met 29 en 9 juni met 36 eks. Pul. zijn te zien geweest van 9 juni tot 20 juli, in aantallen van 4-6-10 en 17 stuks.

Knobbelzwaan. Is meestal met 1 of 2 eks. te zien geweest. Op 9 mei was er een nest op het eilandje in het Spartelmeer. Op 9 juni zwom er een paartje in het meer met drie jongen. Na juli zijn ze niet meer gezien.

Buizerd. Is een keer gezien boven het meer. (Munsterman).

Ruigpootbuizerd. Op 9 febr. zagen de Heren Cornet en Schouten er een eks. tussen 8.15 uur en 10 uur.

Bruine Kiekendief. Is door de Dames Antonisse en Vaandrager waargenomen op 22 okt.

Boomvalk. Op 9 juni vlogen er 2 over het Vogelmeer (Leutscher).

Torenvalk. Is enige keren overgevlogen, of in de omgeving gezien, en wel op 9 maart, 21 mei, 21 juli (2eks) en 11 okt.

Waterhoen. Is meestal wel te zien, maar leeft zeer verborgen en wordt vaak niet ontdekt. Kleine aantallen van 1 t/m 8 stuks. Maar op 13 apr. en 7 aug. 12 eks., en 15 okt. 16 eks. Heeft weer gebroed in mei met resp. 4 en 3 pulli, en in juli zijn er ook nog pul. gezien.

Meerkoet. Is geregeld waargenomen met erg gevarieerde aantallen. In de broedtijd minder in aantal. Twee nesten zijn goed zichtbaar geweest. Op 27 apr. is het eerste nest gezien. Er zijn echter weinig jongen waargenomen. Hoge aantallen van adulte eks. waren 21 sept. met 186, en 5 en 11 okt. met 223 eks.; gezamenlijk in beide meertjes wel te verstaan.

Scholekster. Van jan. af tot 20 juli gezien in aantallen van 1 t/m 19 eks. Heeft gebroed op het grote eiland, maar er zijn geen jongen waargenomen.

Kievit. Op 9 maart 15 eks. waargenomen. Steeds kleine aantallen in de broedtijd. Twee broedgevallen gekonstateerd op 20 apr. en 21 juni. Twee jongen zijn er gezien. Trekgevallen naar zuid en zuidwest zijn door ons gezien op 3 jan., 20 juli, en 24 nov., resp. met 5-72- en 25 eks.

Bontbekplevier. Is op 9 juni (2 eks) en 14 aug. (1 eks.) gezien.

Kleine Plevier. Is op 14 mei met 3, en op 13 juli met 1 eks. gezien.

Oeverloper. Is van 14 mei tot 5 okt. gezien met 1 t/m 4 eks.

Tureluur. Is van 27 apr. tot 13 juli met 1 t/m 3 eks. gezien.

Groenpootruiter. Op 19 apr., 13 juli en 5 okt. telkens waargenomen met 1 eks.

Bonte Strandloper. Op 14 sept. en 12 nov. resp. met 5 en 2 eks. gezien.

Zwarte Ruiter? Hierbij een vraagteken. Hr. Holthuyzen zag 8 eks. op 1 juli, maar kon ze niet duidelijk determineren.

Grote Mantelmeeuw. Was in voor- en najaar talrijk. In de zomer minder gezien. Uitschieter was 3 jan, met 53 eks. Verdere aantallen van 12-18-19-20 en 22 eks.

Kleine Mantelmeeuw. Aantallen tot 22 eks. Is een keer met 2 jongen gezien in het Spartelmeer van 16 tot 20 juni, door de Heren de Bilt, Munsterman en Schouten.

Zilvermeeuw. Is meestal in grote getale aanwezig, met zeer variabele aantallen. Hoogste aantal is geteld op 27 febr. nl. 720 eks. Eerste jongen zijn gezien op 27 apr. met 20 stuks. Op 20 juli zijn 126 adult en 215 juv. geteld.

Stormmeeuw. Is vrijwel het hele jaar waargenomen. Heeft ook weer gebroed op het grote eiland. Aantallen waren zeer variabel. Broedparen waren plm. 30 paartjes.

Kok- of Kapmeeuw. Is altijd goed vertegenwoordigd. Hoge aantallen van 3 à 400. van 7 sept. tot 2 okt. niet waargenomen. De broedkolonie heeft zich verplaatst van het kleine eiland naar het grote, meest aan de oostkant. Hier zijn veel jongen grootgebracht. Getelde jongen waren 22-20-33 enz. eks.

Dwergmeeuw. Is ook enkele keren waargenomen in aug. en sept. met 2 eks.

Visdiefje. Op 3 en 21 mei zijn er 2 eks. gezien.

Holenduif. Eén keer waargenomen door de Heer Dijkstra op 14 sept.

Houtduif. Op 15 febr., 27 apr., 13 juli, 25 aug., 7, 14 en 21 sept. gezien met resp. 21-2-1 met 3 juv., -3-4-3 en 3 eks.

Tortelduif. Op 14 mei de eerste 3 gezien. Op 9 juni 3, op 13 juli 1 en 20 juli weer 3 eks.

Koekoek. Wordt in de zomer geregeld beluisterd, maar is slechts één keer, en wel op 7 sept. waargenomen.

Gierzwaluw. Op 5 juni 10 stuks, verder op 1 juli 2 eks. waargenomen. Invasie echter op 13 en 20 juli, toen vlogen er plm. 60 boven de meren.

Braamsluiper. Is weer aanwezig geweest. Maar nu aan de zuidkant van het meer.

Nachtegaal. Is op 27 apr. en op 19 mei zingend waargenomen met 2 eks.

Fitis. Is van 30 apr. tot 20 juli genoteerd. Aantallen van 1 t/m 14 stuks

Rietgors. Is vanaf 23 febr. tot 13 juli met 1 of 2 eks. gezien. Heeft weer gebroed. Op 13 juli zijn er 2 juv. met 1 adulte gezien door Cor de Groot en Piet van Galen. Later niet meer waargenomen.

Spreeuw. Worden hier altijd met zeer variabele aantallen aangetroffen. Omstreeks juli zijn er veel jonge vogels gezien. Veel overvliegers, met groepen van 10 tot 260, en soms met een paar duizend tegelijk in het najaar.

Bonte Kraai. Geregeld te zien in de winter, met aantallen tot 44 eks. Op 13 maart zijn de laatste 8 waargenomen. De eerste 2 waren terug op 11 okt.

Zwarte Kraai. Is meestal wel aanwezig, maar van 23 maart tot 5 okt. slechts 2 maal gezien. Aantallen nooit meer dan 2 eks.

Kauw. Het Kauwtje is talrijker, maar ook ergvariabel in aantal. Het grootste aantal was op 12 febr. nl. 58 stuks.

Ekster. Is dit jaar 15 keer gezien. Meestal 1-2-3 of 4 eks.

Vlaamse Gaai. Vloog 27 febr. 1 maal over.

Nijlgans. Deze vogels zijn enige malen bij het meertje van Caprera aangetroffen, maar hebben ook ons meer bezocht. Op 9 en 21 mei en 13 juli telkens 2 van het mannelijk geslacht.

Fazant. Wordt meestal wel aangetroffen, maar niet altijd vermeld. Op 1 juli zag Holthuyzen er 100 eks. Verdere aantallen variëren van 2 tot 7 eks.

Grote Bonte Specht. Is een keer overgevlogen op 16 febr.

Kuifleeuwerik. Is tweemaal gezien. Op 3 jan. 3 en 14 sept 5 eks.

Boomleeuwerik. Is 3 maal gezien. Op 14 sept. met 6, 11 okt. met 1 en 22 okt. met 3 eks.

Veldleeuwerik. Is ook gezien. Op 2 en 13 febr., 9 maart en 22 okt. met resp. 2-1-2 en 2 eks.

Boerenzwaluw. Is vanaf 14 mei tot 11 okt. met 1 t/m 7 eks. gezien.

Huis- en Oeverzwaluw. Zijn beide gezien op 13 juli.

Graspieper. Op 18 jan., 2 febr. en 20 apr. gezien resp. 1-4-3 eks.

Witte Kwikstaart. Werd dit jaar 11 keer door de tellers waargenomen, in aantallen van 1 t/m 7 eks. van 27 febr. tot 14 sept.

Winterkoning. Dit soort zangertjes zijn meestal wel te horen langs de kanten van de meertjes. Hierbij behoren ook de Heggemus, Merel, Roodborst, Kool- en Pimpelmees, Groenling, Kneu en af en toe ook de Vink.

Kramsvogel. Op 14 sept. waren de eerste 3 te zien. Verder zijn ze niet erg talrijk geweest dit jaar.

Koperwiek. Op 5 okt. de eerste 2 gezien. Verder aantallen van 1 tot 5 en op 19 okt. 36 eks.

Zanglijster. Is 4 maal waargenomen. Alleen in de maand oktober.

Tapuit. Is eenmaal bij het meer gezien. Van 16 tot 20 okt. met 3 jongen (Munsterman).

Wulp. Is op 23 febr. waargenomen. Verder op 9 en 13 maart, 13 apr. en 12 okt. resp. 1-4-3-6 en 1 eks.

Sprinkhaanrietzanger. Is op 27 apr. slechts eenmaal zingend aangetroffen.

Witgatje. Op 14 mei eenmaal gezien (Heren Akkerman en Hessels).

Regenwulp. Op 20 juli eenmaal waargenomen (Heren de Groot en van Galen).

Boompieper. Op 7 sept. met 4 en 14 sept. met 1 eks.esignaleerd.

Lepelaar. Op 14 sept. 1 eks. bij Soartelmeer gezien (Wijkhuizen).

Keep. Mevr. Antonisse en Mevr. Vaandrager gaven er 4 eks. door op 15 okt.

Dit was het dan weer, een vogelbelevens in de Kennemerduinen anno 1975, wat voor ons vogelaars toch altijd weer interessant is.

Ook 1976 belooft weer leuk te worden, getuige de lijsten die nu reeds zijn binnengekomen, met meldingen van o.a. Blauwe Kiekendief, Flamingo's Drieteenstrandloper enz. Maar daarover het volgende jaar meer.

Voor de Vogelwerkgroep Haarlem,

A.E. Leutscher

P.C. Boutensstraat 126 '''

Haarlem.